

Il tests a Zuoz sun gnüts fats illa sala da gimnastica tanter scoula e chasa cumünala.

FOTOS FLURIN ANDRY

Visita aint da Cuoiria pel principi dals tests

Chantun e cumüns han infuormà a Zuoz

FLURIN ANDRY/FMR

■ La fin d'eivna passada s'haja fat illas Regiuns Malögia, Bernina, Engiadina Bassa e Val Müstair ils tests voluntaris dal corona. A Zuoz d'eiran preschaints eir rapreschantants da la Task Force chantunala e la regiunala. In venderdi passà a bunura a las ot ha cumanzà i'l Grischun dal süd ün'acziun unica in Svizra: Ils tests voluntaris da la populaziun per verer chi chi'd ha il coronavirus. A Zuoz a las desch vaiva invità il Chantun ad ün'orientaziun dals mezs d'infuormaziun. *Martin Bühler*, il schef dal stab chantunal Covid-19, vaiva observà qua il cumanzament dals tests e d'eira satisfat: «No eschan privilegiats in Grischun cha no vain cumüns ferm chi sun subit stats pronts dad organisar quists tests», ha'l dit. El ha manzunà il

böt dals tests voluntaris i'l Grischun dal süd.

E perche na fingià plü bod?

Chi's possa cun quists tests gnir a savair chi chi ha da maniera asimptomatica il coronavirus e trametter a quels in quarantena, ha declarà Bühler, «uschea as poja interrumpier las chadainas d'infetaziuns.» A quels chi's dumondan schal Chantun nun haja spettà massa lösch cun quists tests ha'l dit cha fin la fin d'october as vaiva in Grischun in conguall culla media svizra be pacas cas da corona. «Davo s'ha quai lura müdà e la Regenza ha stuvü decretar da serrar las ustarias ed otras masüras restrictivas.» Sco cha *Giulia Giovanoli*, segretaria comunale Val Bregaglia, ha dit as vaiva dudi quist rimprover «perche pür uossa?» eir in lur regiun: «Lura però s'han blers annuzchats pel test, fingià in venderdi da-

plü da 420 persunas, tanter quels eir frontaliers chi lavuran pro no in val.»

Eir grazcha als numerus voluntaris

«In lündeschdi han dit blers chi nu fetschan il test», ha dit il chanzlist *Patrick Steger*, el ha coordinà ils tests a Zuoz, «fingià hoz a bunura n'haja però vis a divers d'els pronts per as laschar testar.» In venderdi a las desch d'eiran annuzchats 412 dals 1278 abitants ed abitantas da Zuoz. Ch' in circa uschea saja eir a S-chanf, ha dit il president cumünal *Riet Campell*, «var 30 pertschient da nossa populaziun farà il test.» In quai chi riguarda l'organisaziun dals tests es statta la plü gronda sfida tenor Steger e Campell da chattar la glied chi fa e chi güda a far ils tests: «Ma grazcha al personal medicinic, cun samaritans, pumpiers, glied da l'administraziun e vo-

luntaris esa stat pussibel da tils realisar», han els dit.

Sustegn eir da l'hotellaria da l'Engiadin'Ota

Preschainta a l'orientaziun a Zuoz d'eira eir l'hotellera *Elena Kleger* sco rapreschantanta da l'hotellaria regiunala: «Per nus es il temp da Nadal e Büman essenzial, perquai sustgnina fich ferm quists tests», ha ella dit, «culla spranza cha quels güdan a dominar finalmaing quist coronavirus.» *Christian Gartmann* da la Task Force Corona in Engiadina ha dit cha l'Engiadina, il Grischun sajan amo adüna averts pels turists: «Vacanzas in Grischun sun sgüras, i nun es plü privlus co pro ün gir in cità», ha'l dit ed accentuà ch'els piglian serius la sgürezza: «Ir culs skis pro nus nu significhia aprèss-ski a la schlachada.» A che esit ch'als tests han manà infuorma il Chantun in lündeschdi a Cuoiria.

«Nun invlidar da trar il flà»

In venderdi a mezdi d'eiran invlidats ils rapreschantants dals mezs d'infuormaziun a Zuoz da far eir els ün test. Schi dai, n'haja pensà. Davo avair indichà nom, data da naschentscha e numer dal telefonin m'hana manà pro la staziun 2: Qua am spettan, vestidas in blau e cun sü mascrina ed ögliers specials, la fliunza d'amalats *Hanja Pircher* da Zuoz e la samaritana *Jana Schmidt* da Tschier. Ellas am fan sezzar giò e sbassar la mascrina fin cha'l nas es liber. «Star be pachifc»,

«Che bun caffè chi dà a Zuoz!»

Flurin Andry
redactor FMR

disch Pircher, intant cha'l Q-tip surdimensiunà s'approsma. A mai vegnan adimaint ils purtrets vis illa televisiun, ingio chi para cha quel bastunet nu piglia ingüna fin cun ir aint pel nas. «Adüna trar il flà, lura vaja il meglider», am disch üna d'ellas, e tschella «Eccò, fingià fat.» I nun es stat propcha fich agreabel, ma neir na uschè mal. Eu vegn a verer schi nu dess inclur ün caffè. E cun spettar survegna, davo vainch minuts, il sms: «Negativ». Mmh, che bun caffè chi dà a Zuoz!

Jana Schmidt e Hanja Pircher (da schn.) han testà eir als schurnalists.

Martin Bühler es stat üna persuna fich retscherchada per dar intervistas.

Christian Gartmann (schn.), Elena Kleger, Giulia Giovanoli e Riet Campell pronts per respuonder las dumondas dals mezs d'infuormaziun.

■ LAVIN

La Butia Lavin ha uossa eir ün chantun riservà per prodots regiunals. FOTO SIMON ROHNER

Butia in nouv vesti

(cdm/fmr) Davo quatter dis lavur ha la società cooperativa Butia Lavin drivi darcheu la butia. Tant il sortimaint in quella sco eir ils servezzans postals sun gnüts optimats.

Precis desch ons davo l'ingrandimaint da la butia da cumün da Lavin e l'integraziun d'üna agentura da posta e l'infuormaziun turistica in quella ha la Butia Lavin optimà sia sporta. Las lavuors, sustgnüdas da l'Agüd Svizzer da Muntogna, as vaiva stuvü suspender pervi dal lockdown dal corona d'avrigl sün december. Per quatter dis as vaiva serrà la butia. In quel temp han members da la società cooperativa Butia Lavin, collavuraturas e voluntaris optimà il sortimaint in butia e la parütta da quella. Nouv es gnü s-chaffi ün «Chantun da Lavin» per prodots indigens. Eir il chantun pels affars postals es gnü adatà cun ün terminal digital actual.

■ RTR

UBI refüsa recuors

(rtr/fmr) L'autorited independenta da recuors davart radio e televisiun (UBI) ho refüso ün recuors cunter tschinch contribuziuns da Radiotevisiun Svizra Rumantscha. Il tema da quellas d'eira la dispensa dal silvicultur da S-chanf.

Las contribuziuns dals 2 e 3 avrigl 2020 i'l Telesguard, al radio sco eir online sun, scu cha l'UBI comunichescha, tuottas stedas objectivas. Ils commembers da l'UBI haun perque refüso unanaimaing ils recuors in chosa. La cumischion extraparlamentara da la Confederaziun chi tratta ils recuors cunter emischiuns e contribuziuns da radio e televisiun ho accentuà chi tuochia tar la lezcha da las medias da metter in dumanda da maniera critica decisions d'autoriteds. I'l recuors d'eira traunter oter gnieu criticcho cha RTR nun hegja rapporto da möd correct davart la lavur da la suprastanza da S-chanf e cundanno ouravaunt il silvicultur.

■ SPÖL

Sanaziun as retarda

(rtr/fmr) La sanaziun da l'aul Spöl as retarda e pudess dvanter ün cas pels güdischs. Quai scrivan las Ouvras electricas d'Engiadina SA (OEE). Dürant il settember 2016 d'eira l'aul Spöl gnü töschantà cun PCB. Il motiv per quista contaminaziun d'eiran statts lavuors vi dal müir da fermada a Punt dal Gall sur Zernez. Sco cha las OEE manzunan in lur comunicaziun han els trattà plüs ons cun l'Uffizi chantunal pella natüra e l'ambient ed il Parc Naziunal Svizzer per sclerir che masüras da sanaziun chi sajan commensuradas. Ch'ün consens nun han els però ragiunt ingün, scrivan las OEE, «uossa staran las autoritats chantunals e forsa eir ils tribunals respunsabels definir las dimensiuns da la sanaziun e'l dovoir da's participar a la finanziaziun».